

اسرار تمدن یونان باستان

بهنام محمدپناه

سبزان

سرشناسه	: محمدپناه، بهنام، ۱۳۵۴ -
عنوان و نام پدیدآور	: اسرار تمدن یونان باستان / بهنام محمدپناه.
مشخصات نشر	: تهران: سبزان، ۱۳۸۶.
مشخصات ظاهری	: ۱۲۸ ص. : مصور، نقشه.
شابک	: ۸-۶۶-۸۲۴۹-۹۶۴-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی: فیبا	
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۱۱۲.
موضوع	: اساطیر یونانی.
موضوع	: یونان -- تمدن.
موضوع	: یونان -- تاریخ.
رده‌بندی کنگره	: ۵ الف ۳ م / DFVV
رده‌بندی دیویی	: ۹۳۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۶۸۰ - ۸۵ م

انتشارات سبزان

میدان فردوسی - خیابان فرصت - ساختمان ۵۴ تلفن: ۸۸۳۱۹۵۵۸-۸۸۴۷۰۰

اسرار تمدن یونان باستان

نویسنده: بهنام محمدپناه

ناشر: سبزان

حروف چینی، طراحی و لیتوگرافی: واحد فنی سبزان

۸۸۳۴۸۹۹۱ - ۸۸۳۱۹۵۵۷

نوبت چاپ: پنجم - ۱۳۹۵

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۷۵۰۰ تومان

چاپ و صحافی: معراج

فروش اینترنتی و online از طریق سایت آی آی کتاب www.iiketab.com

ISBN: 978-964-8249-66-8

شابک: ۸-۶۶-۸۲۴۹-۹۶۴-۹۷۸

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

پیشگفتار ۵

بخش اول: خدایان یونان باستان

نبرد خدایان تیتانی و اولمپ ۷

خدایان اسپ ۱۰

بخش دوم: افسانه‌های یونان باستان

افسانه هرکول ۱۸

افسانه اروپا ۲۰

افسانه پرسئوس و اندرومدا ۲۲

افسانه اسب بالدار پگاسوس ۲۶

افسانه ترئوس و گاو مینوتور ۲۸

افسانه اودیپوس ۳۰

افسانه‌های ایلید و اودیسه هومر ۳۴

افسانه ایلید ۳۵

افسانه اودیسه ۴۶

بخش سوم: تاریخ یونان باستان

یونان، مهد تمدن اروپا ۵۱

تمدن مینوسی (۲۲۰۰ تا ۱۴۵۰ سال پیش از میلاد) ۵۲

تمدن میسینی (۱۵۰۰ تا ۱۲۰۰ سال پیش از میلاد) ۵۴

تصاویر رنگی ۵۷

عصر تاریکی (۱۱۰۰ تا ۷۵۰ پیش از میلاد) ۶۵

عصر کهن (۷۵۰ تا ۴۸۰ پیش از میلاد) ۶۷

آغاز کشمکش میان ایران و پولیس‌های یونان ۶۹

نبرد ماراتون (سال ۴۹۰ پیش از میلاد) ۶۹

نبرد ترموپیل و سالامیس (سال ۴۸۰ پیش از میلاد) ۷۲

عصر کلاسیک (۴۸۰ تا ۳۲۳ پیش از میلاد) ۷۵

دوران طلایی آتن (عصر پریکلس) ۷۵

آغاز جنگ‌های داخلی پلوپونزی ۷۶

امپراتوری مقدونی (۳۵۹ تا ۳۲۳ پیش از میلاد) ۸۰

عصر هلنی (۳۲۳ تا ۳۱ پیش از میلاد) ۸۰

عنوان

صفحه

عصر هلنی (۳۲۳ تا ۳۱ پیش از میلاد)	۸۲
ظهور امپراتوری روم و سقوط دنیای هلنی	۸۴
کلتویاترا، آخرین فرعون یونانی	۸۵
یونان، مستعمره امپراتوری روم (۳۰ پیش از میلاد تا ۳۳۰ پس از میلاد)	۸۶
یونان، مستعمره امپراتوری بیزانس (۳۳۰ تا ۱۴۵۳ میلادی)	۸۷
یونان، مستعمره امپراتوری عثمانی (۱۴۵۳ تا ۱۸۳۰ میلادی)	۸۷
استقلال یونانی، از نظام پادشاهی تا جمهوری (۱۸۳۳ تا ۱۹۷۴ میلادی)	۸۷

بخش چهارم: معابد یونان باستان

مجموعه آثروپولیس آتن	۹۰
معبد آپولو در دلف	۹۸
معبد زئوس در المپیا	۱۰۰

بخش پنجم: مشاهیر یونان باستان

یونانیان باستان، بنیان گذران تمدن و الای بشری	۱۰۳
سقراط	۱۰۴
افلاطون	۱۰۵
ارسطو	۱۰۶
بقراط	۱۰۷
دوموکریتوس	۱۰۸
فیثاغورس	۱۰۸
افلیدس	۱۰۸
بطلمیموس	۱۰۸
ارشمیدس	۱۰۹
سوفوکل و اورپید	۱۱۰
آریستوفان	۱۱۰
هردوت	۱۱۰
گرتفون	۱۱۱
آریستارخوس	۱۱۱
اراتستن	۱۱۱
هیپارخوس	۱۱۱

منابع

تصاویر رنگی	۱۱۳
-------------	-----

پیشگفتار

پدیده تاریخی که به نام یونان باستان می‌شناسیم، تمدنی است که مانند هر تمدن بشری دوران‌های زایش، اوج، انحطاط و سقوط داشته است. نخستین و مهم‌ترین تمدنی که در یونان پدید شد، تمدن جزیره کرت بود که در حدود ۲۸۰۰ پیش از میلاد به اوج شکوفایی خود رسید و در واپسین سال‌های هزاره دوم پیش از میلاد به دلیل هجوم اقوام شمالی خاموش شد. تمدن یونانی عصر مفرغ، که تمدن اژه‌ای خوانده می‌شود، دولت‌های متمدن را پدید آورده بودند. یونانیان این عصر بازرگانی را می‌شناختند و از طریق سفرهای دریایی با کشورهای مصر و سوریه مراوده داشتند.

وضع طبیعی جزیره یونان و وجود جزایر متعدد مهم‌ترین مانع تجمع و تمرکز یونانیان در قطب‌های بزرگ جمعیتی بود. در آغاز هزاره اول پیش از میلاد، یونانیان زارع و دامدار در دهکده‌های کوچک و پراکنده که هر یک قلمرو مستقلی داشت، می‌زیستند. این پراکندگی زیست، که عدم تمرکز و پراکندگی اقتصاد و سیاست یونان را سبب می‌شد، شاخص تمدن یونانی است؛ تمدنی که بر بنیاد صدها پولیس (دولت - شهر) کوچک و بزرگ شکل گرفت. مهم‌ترین این پهلوها اسپارت و آتن بودند که بعدها به محور تمدن یونان بدل شدند. اوج تمدن کلاسیک یونان در سده پنجم پیش از میلاد و در پولیس آتیک بود. در این زمان، آتن به اوج قدرت خود در میان پولیس‌های یونانی رسید و تمدنی به پا ساخت که برخی مورخین غربی از سر شیفتگی امپراتوری آتن می‌خوانند. در واقع، اگر آتن به دلیل خوی تجاوزکارانه در ستیز با اتحاد سایر پولیس‌ها به رهبری اسپارت قرار نرگفته و در هم نشکسته بود، بدان سو می‌رفت که نخستین امپراتوری متمرکز اروپایی را پدید آورد.

در سال ۴۷۸ پیش از میلاد، به دلیل تهدید ایران، یک اتحادیه دریایی از پولیس‌های یونانی شکل گرفت که آتن در رأس آن قرار داشت. آتنیان به سوء استفاده از نیروی دریایی اتحادیه پرداختند و از آن در جهت آمال سودجویانه و توسعه طلبانه خود بهره بردند. علاوه بر آن، این سیاست تجاوزکارانه و توسعه طلبانه‌ای را نیز در پیش گرفت؛ سیاستی که در راستای سروری بر سایر پولیس‌ها اختصاصاً به یونان بود.

عاقبت سیاست برتری طلبانه آتن سبب اتحاد سایر پولیس‌ها به رهبری اسپارت در اتحادیه جدیدی شد که اتحادیه پلوپونز نامیده می‌شد؛ و این اتحادیه سرانجام در سلسله جنگ‌های پلوپونزی به حاکمیت امپراتوری آن پایان داد. طی این جنگ‌ها سراسر یونان به خون کشیده شد و در اثر جنگ و طغیان یک چهارم جمعیت یونان جان خود را از دست دادند. با سقوط آتن، سایر پولیس‌ها به نوبه خود شانس خویش را برای سروری بر سراسر یونان آزمودند و در این تلاش خونین توان نظامی و اقتصادی خود را به نابودی کشیدند.

گرچه مقدونی‌ها به رهبری فیلیپ و پسرش اسکندر توانستند برای مدت کوتاهی با تشکیل دولت واحد یونانی، امپراتوری قدرتمندی تشکیل داده و با شکست ایرانیان، قسمت اعظم سرزمین‌های شناخته شده آن زمان را تصرف کنند، اما با مرگ اسکندر، بار دیگر اتحاد میان یونانی‌ها شکست و پس از مدت کوتاهی، سرزمین مادری یونان‌ها برای بیش از دو هزار سال به مستعمره امپراتوری‌های روم، بیزانس و بعدها ترکان عثمانی درآمد.

عاقبت در اواسط قرن نوزدهم میلادی، جوانان وطن‌پرست یونانی بار دیگر متحد شده و توانستند کشور خود را از اسارت بیگانگان نجات داده و بار دیگر طعم دموکراسی عصر طلایی خود را بچشند.